

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

Bp. 226 / 8 iul 2025

Biroul permanent al Senatului

L. 266 / 2. 09. 2025

AVIZ

referitor la propunerea legislativă privind modificarea și completarea
Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor
politice și a campaniilor electorale

Analizând propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale (b226/10.06.2025), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/3657/16.06.2025 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D470/17.06.2025,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare și al art. 29 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în sensul prevederii unor criterii pentru acordarea subvențiilor de la bugetul de stat, introducerii unor plafonări bugetare și instituirii unor obligații de transparență pentru partidele politice beneficiare.

2. Prin obiectul său de reglementare, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. b) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea prevederilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. La **pct. 1** al articolului unic, la textul propus pentru **art. 3**, semnalăm că acesta are o structură și un conținut normativ diferite de cel actual. Astfel, în forma actuală, art. 3 conține 10 alineate care reglementează sursele de finanțare a activității unui partid politic, condițiile contractării de împrumuturi și efectuarea operațiunilor de încasări și plăți ale partidelor politice și ale organizațiilor teritoriale ale acestora. Textul propus prin proiect conține 2 alineate referitoare la criteriile de acordare a finanțării publice și situațiile în care aceasta poate fi redusă. Prin urmare, aspectele reglementate în actuala formă a articolului nu se mai regăsesc în textul propus, generându-se **un vid legislativ** în materie, contrar normelor de tehnică legislativă care impun ca soluțiile legislative preconizate prin proiectul de act normativ să acopere întreaga problematică a relațiilor sociale ce reprezintă obiectul de reglementare.

Pe de altă parte, textul propus pentru **art. 3** instituie, contrar normelor de tehnică legislativă, un **paralelism legislativ** cu dispozițiile **art. 18 alin. (3)** din actul normativ de bază, care reglementează criteriile de acordare a subvențiilor de la bugetul de stat.

Reiterăm această observație și la **pct. 2**, la textul propus pentru **art. 3¹ alin. (3)**, care instituie un **paralelism legislativ** cu **art. 18 alin. (2)** din actul normativ de bază, referitor la quantumul subvențiilor acordate partidelor politice de la bugetul de stat. De asemenea, la **pct. 3**, prin textul propus pentru **art. 3²** se instituie un **paralelism legislativ** cu dispozițiile **art. 49** din actul normativ de bază, care reglementează obligația de raportare anuală a veniturilor și cheltuielilor de către partidele politice.

Menționăm că, așa cum a reținut Curtea Constituțională în jurisprudența sa, de exemplu prin **Decizia nr. 900/2020**, „*deși normele de tehnică legislativă nu au valoare constituțională, prin reglementarea acestora, legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concură la asigurarea unei legislații ce respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesare*”.

5. Referitor la conținutul normativ al textului propus pentru **art. 3**, semnalăm că acesta stabilește criterii vag formulate, care creează premisele aplicării discreționare a normelor. Astfel, singurul criteriu care nu ar putea fi susceptibil de interpretări subiective este cel prevăzut la alin. (1) lit. a), referitor la numărul voturilor valabil exprimate obținute. În schimb, nu este clar cum se acordă finanțarea publică **proporțional cu activitatea politică** desfășurată în perioadele electorale, potrivit criteriului propus la **lit. b)** și nici ce se înțelege prin „**perioade de inactivitate politică semnificativă**”, pentru aplicarea sancțiunilor de la **alin. (2)**. De asemenea, nu este clar nici cum se acordă finanțarea proporțional cu gradul de transparență financiară, prevăzut la **lit. c)**, sau cu „**implicarea în activități comunitare**”, potrivit **lit. d)**.

Menționăm că, prin **Decizia nr. 887/2020**, Curtea Constituțională a reiterat cu valoare de principiu că *„orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat. În același sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că legea trebuie, într-adevăr, să fie accesibilă justițiabilului și previzibilă în ceea ce privește efectele sale. Pentru ca legea să satisfacă cerința de previzibilitate, ea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit, pentru a oferi persoanei o protecție adecvată împotriva arbitrarului. O lege îndeplinește condițiile calitative impuse atât de Constituție, cât și de Convenție, numai dacă norma este enunțată cu suficientă precizie pentru a permite cetățeanului să își adapteze conduita în funcție de aceasta, astfel încât, apelând la nevoie la consiliere de specialitate în materie, el să fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, față de circumstanțele speței, consecințele care ar putea rezulta dintr-o anumită faptă și să își corecteze conduita.”*

Având în vedere lipsa de previzibilitate a soluțiilor legislative preconizate pentru **art. 3**, acestea sunt susceptibile de încălcarea dispozițiilor **art. 1 alin. (5) din Constituție**, referitoare la obligativitatea respectării legii.

6. La **pct. 2**, la textul propus pentru **art. 3¹ alin. (2)**, sub rezerva observației de la **pct. 4**, semnalăm că potrivit **art. 8 alin. (2) din Constituție**, partidele politice „contribuie la definirea și la exprimarea voinței politice a cetățenilor”, iar potrivit **art. 2 din Legea partidelor**

politice nr. 14/2003, republicată „partidele politice promovează valorile și interesele naționale, pluralismul politic, contribuie la formarea opiniei publice, participă cu candidați în alegeri și la constituirea unor autorități publice și stimulează participarea cetățenilor la scrutinuri, potrivit legii”.

Acordarea de subvenții de la bugetul de stat partidelor politice are rolul de a sprijini îndeplinirea de către partidele politice a rolului lor constituțional, astfel cum este consacrat de **art. 8 alin. (2)** din Constituție. În acest sens, Curtea Constituțională a reținut prin **Decizia nr. 686/2020** că „*partidul politic este o persoană juridică în sensul că reprezintă o asocieră de persoane, însă rolul stabilit chiar de Constituție îi imprimă acesteia un regim juridic special, și anume acela de persoană juridică de drept public cu un statut special.*”

Pentru realizarea rolului fundamental într-un stat de drept, democratic și pluralist, art. 3 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 334/2004 enumeră, printre sursele de finanțare a activității unui partid politic, subvențiile de la bugetul de stat

Prin urmare, cuantumul acestor subvenții este legat de cheltuielile necesare desfășurării de către partidele politice a activității lor specifice. În acest sens, art. 25 din Legea nr. 334/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, enumeră limitativ destinațiile pe care le pot avea veniturile provenite din subvenții de la bugetul de stat.

Legarea cuantumului finanțării de deficitul bugetar și aplicarea automată a unei reduceri de 50% a acestui cuantum, fără a se ține cont de cheltuielile necesare desfășurării activității, poate afecta capacitatea partidelor de a-și exercita rolul lor constituțional, norma fiind, așadar, susceptibilă de încălcarea **art. 8 alin. (2)** din Constituție.

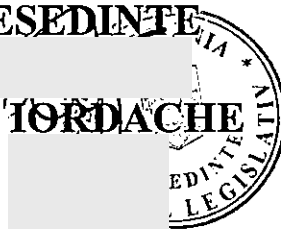
*

* *

Față de cele de mai sus, propunerea legislativă nu poate fi adoptată.

PRESEDINTE

Florin IORDACHE



București

Nr. 463/07.07.2025

EVENIMENTE SUFERITE de actul ...

până la data: 13.06.2025

L. nr. 334/2006

M. Of. nr. 632/21 iul. 2006

Lege privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale

1. republicare cu renumerotare M. Of. nr. 446/23 iun. 2015

Lege privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale

2. modificări prin L. nr. 78/2016 M. Of. nr. 330/28 apr. 2016

Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale

modifică art. 16 alin. (1) lit. e), art. 28 alin. (3), art. 30 alin. (5), art. 31 alin. (4), art. 33 alin. (2), art. 52 alin. (1), (2) și (4);
introduce alin. (14) la art. 28, art. 34¹, art. 34², art. 41¹, alin. (12) la art. 48

3. modificări prin O.U.G. nr. 44/2016 M. Of. nr. 682/2 sep. 2016

Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale

aprobată cu completări prin L. nr. 3/2017

modifică art. 48 alin. (10) și (12);
introduce art. 48¹

4. modificări prin L. nr. 183/2016 M. Of. nr. 828/19 oct. 2016

Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale

modifică art. 36 alin. (3) și art. 48 alin. (11);
introduce alin. (3¹) și (3²) la art. 36, alin. (2¹) și (2²) la art. 42 și alin. (13) la art. 48

5. modificări prin L. nr. 3/2017 M. Of. nr. 48/17 ian. 2017

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale

modifică art. 25 alin. (1)

6. modificări prin L. nr. 34/2018 M. Of. nr. 55/18 ian. 2018

Lege pentru modificarea art. 18 alin. (2) din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale

modifică art. 18 alin. (2)

7. modificări prin O.U.G. nr. 29/2019 M. Of. nr. 358/8 mai 2019
Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală, precum și pentru unele măsuri pentru organizarea alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European și a referendumului național din 26 mai 2019 *modifică art. 38 alin. (2) lit. f), art. 42 alin. (2)*
aprobată cu modificări prin L. nr. 273/2024 M. Of. nr. 1105/5 nov. 2024
8. modificări prin L. nr. 148/2019 M. Of. nr. 617/25 iul. 2019
Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală *modifică art. 28, art. 30, art. 34 alin. (4)-(6), (12) și (13), art. 47 alin. (1), art. 48 alin. (11)*
9. modificări prin L. nr. 202/2020 M. Of. nr. 849/16 sep. 2020
Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală *modifică art. 30 alin. (3)*
10. admisă excepție de D.C.C. nr. 686/2020 M. Of. nr. 1313/30 dec. 2020
neconst. prin Decizia nr. 686 din 30 septembrie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 23 alin. (3) și ale art. 25 alin. (1) lit. v), w) și y) din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale *art. 23 alin. (3)*